

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studentky: Bc. Tetyana Šulcová
Název diplomové práce: A Comparative Study of English, Russian and Czech Proverbs
Srovnávací studie anglických, ruských a českých přísloví
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jaroslav Emmer
Oponent diplomové práce: Mgr. Ludmila Zemková, Ph.D.

- I. Cíl práce a jeho naplnění:
- 1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem**
 - Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
 - Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
 - Stanovený cíl nebyl naplněn
- II. Struktura práce:
- 1. Logická, jasná a přehledná**
 - Přiměřená
 - Uspokojivá
 - Nevhodná
- III. Práce s literaturou:
- 1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů**
 - Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
 - Průměrná práce s literaturou
 - Slabá, chybná nebo nedostačující
- IV. Prezentace a interpretace dat:
- 1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace**
 - Velmi dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci
 - Uspokojivá prezentace i interpretace dat
 - Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků
- V. Formální stránka:
- 1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům**
 - Obsahuje drobné formální chyby
 - Nesplňuje některé zásadní požadavky
 - Nesplňuje většinu stanovených požadavků

- VI. Jazyková úroveň práce:
- 1. Výborná**
 2. Velmi dobrá
 3. Dobrá
 4. Podprůměrná

- VII. Náročnost zpracování tématu:
- 1. Velmi vysoká**
 2. Vysoká
 3. Střední
 4. Nízká

- VIII. Přínosy práce:
- 1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění**
 2. Práce je v daném oboru přínosná, ale neobsahuje originální a nová zjištění
 3. Průměrné, omezené využití výsledků práce
 4. Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor

Vyjádření vedoucího diplomové práce:

Anglicky psaná diplomová práce s názvem *A Comparative Study of English, Russian and Czech Proverbs* se zabývá srovnáním přísloví ve třech jazycích; angličtině, ruštině a češtině. Přísloví se tradičně řadí mezi frazeologické konstrukce, které jsou nositeli tzv. lidové moudrosti, a jelikož jsou dlouhodobě součástí jazyka dané komunity a mnohdy nejsou aktualizovány, mohou se v nich objevovat synchronně nestandardní strukturní či lexikální prvky. Jazyky srovnávané v této práci jsou sice do značné míry typologicky odlišné (jeden germánský a dva slovanské), nicméně komunity mluvčích těchto jazyků sdílí mnohé po stránce kulturně-historické, lze tedy předpokládat určité společné tendence, zejména právě v oblasti lexikálně-sémantické. Práce je konvenčně rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou.

V teoretické části se autorka nejprve věnuje popisu disciplín zabývajících se příslovími; tedy frazeologií ve srovnání s idiomatikou, které se soustředí na lingvistické aspekty přísloví, a interdisciplinární paremiologii, která zahrnuje aspekty antropologické, sociologické a další. Dále autorka definuje pojem přísloví a pojednává o jejich funkci v komunikaci, přičemž vyzdvihuje jejich stylistická a pragmatická specifika, kterými se odlišují od ostatních jazykových prostředků. Autorka následně píše o původu přísloví a správně vyzdvihuje fakt, že mnoho přísloví pochází z období a zdrojů, které jsou kulturním dědictvím mnoha národů a jazyků, např. z dob starověkého Řecka a Říma, z Bible, ale i středověké latiny. V další části autorka popisuje typologii přísloví, přičemž vychází z relevantních zdrojů zabývajících se touto problematikou. Následuje klasifikace přísloví a popis jednotlivých aspektů, které lze v příslovích pozorovat, tzn. Strukturních, syntaktických, fonologických a sémantických. U každé z kategorií autorka uvádí dílčí dělení včetně příkladů, které danou podkategorii názorně ilustrují. Autorku je třeba pochválit za velmi pečlivý přístup a za rozsáhlý počet zdrojů použitých při zpracování teoretické části.

V praktické části autorka nejprve představuje užitou metodiku a popisuje stanovené cíle svého zkoumání. Pro svou analýzu si vybrala 30 přísloví s lexikálně-sémantickým komponentem zvířete běžně zahrnutých ve slovnících idiomů – autorka uvádí seznam deseti použitých tištěných slovníků s doplněním dalšími několika online slovníky. Volbu zvířecí tematiky

vysvětluje tím, že lexikální (sémantické) pole zvířat je jedním z nejproduktivnějších v kontextu přísloví a folklóru obecně. Následně pak popisuje druhy ekvivalence (full, relative, semantic, zero) a opět uvádí příklady pro ilustraci. Poté přistupuje k samotné analýze vybraných idiomů, které řadí podle zvířecích lexikálních jednotek. Pro organizaci srovnávaných idiomů slouží angličtina jako výchozí jazyk, autorka pak anglické idiomy prezentuje spolu s ruským a českým ekvivalentem a komentuje jednotlivé shody a odlišnosti, přičemž staví na aspektech, o nichž detailně psala v teoretické části. Analýza jednotlivých trojic je pečlivá a detailní. Jedním z výsledků zkoumání je pak zjištění, že nejčastější ekvivalence je sémantická, což je způsobeno typologickými odlišnostmi jazyků, jak sama autorka také podotýká. Dalším zajímavým výsledkem je zjištění, že 86 z 90 zkoumaných přísloví využívá metaforu.

Po formální stránce není práci příliš co vytknout. Práce je psána kultivovanou spisovnou angličtinou, počet prohrášek (převážně stylistických) vůči jazykové normě je i vzhledem k délce této práce naprosto zanedbatelný a v žádném případě nijak nesnižuje hodnotu této práce. Text je konvenčně rozdělen do hlavních částí, přičemž každá část obsahuje dílčí kapitoly a podkapitoly. Prezentace výsledků analýzy je logická, jasná a přehledná, autorka využívá tabulek, grafů a dalších vizuálních pomůcek pro snazší orientaci. V závěru bych pouze dodal, že zpracovávané téma rozhodně patří k těm obtížnějším a autorka se s tím vypořádala výborně. Pro svou práci použila vysoký počet relevantních zdrojů a práce s nimi je na velmi vysoké úrovni.

Tato diplomová práce splňuje, a v některých ohledech dokonce převyšuje, nároky kladené na tento typ prací, a proto ji s radostí doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhované hodnocení: **v ý b o r n ě**

Otázky k obhajobě

1. What other semantic fields would you consider dominant among proverbs?
2. Metaphor is by far the most common figure of speech used in proverbs. Why do you think that is?
3. In your teaching practice, how often do you speak of proverbs and how important do you think they are for non-native speakers?

Podpis vedoucího diplomové práce:

Datum: 16. 8. 2019